

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos:

Kutasi Imre.

Szerkesztő:

Katona Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan utca 1564. sz. Dr. Dusóczy ház.

Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318 sz. Sz. Nagy Károly ház.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

A vörös himlő.

Debreczen, febr. 24.

A gyermekcsereg e pusztító nyavalyája járványosan lépett föl Debreczenben is.

Hazánk némely vidékén ez és különösen a roncsoló toroklob endemicus kór lett; nem is lehet már csak időszakonként fellépő járványról szó. dühöngése folytonos. — Fájdalom látni, mint dül ki a jövő nemzedéket képezendő sarj.

Angliában a Malthus liga hívei azon elvet vallják: nem számban, de anyagi jólétben kívánnak erős nemzetet látni; Oroszországban a skopszok folytatják hitüknek vad munkáját: szent embereket képezni, s fogyasztják nemzetük tulszaporodását, — a mi törekvésünk más irányu kellene, hogy legyen, oda kell hatni: hogy legyen nemzetünk számban is nagy és erős.

Szomorú, hogy fogyunk nagyon, minálunk a halálozás mindig nagyobb arányu, mint az új szülöttek száma.

Korhadt társadalmunk fokozott igényei mellett, mint a szű rágódik titkos működése a beteges kinövésnek: nem szaporodni; nem egyesült szekta ez, hanem erkölcsi téboly, mely ragályként terjed; rút önzés, mely szem elől téveszti létünknek célját, azon „észszerűség a házasságban“ hirdetői megmételtyezik a családi életet; hány anya adta meg már keserves árát bűnös intencióinak, melyeket követett csak azért, hogy kevesebb legyen a gond, könnyebb az élet, több jusson az élvezetek, hiú mulatságok és külsőségekre. — Kiszámíthatlan hányat

veszítünk így el százból, s hány gyermeknek léte lesz a priori lehetlenné tévé!

Ezen megvetni való mód után következik az eléggé ismeretes angyalcsinálók mestersége — ki tudná megállapítani, hány gyermeket rabol ez el!

Ezen körülményekhez járul még a betegségek általi gyermek-fogyaték — úgy, hogy az, ki azt szokta mondani: mi lesz belőlünk? — nem hasztalan aggodik.

A gyermekek száma tényleg nem nagy; nézzen bárki is szét működése körében s látni fogja, hogy a családok szegyenlik vagy legalább is röstellik, ha gyermekeik száma a kettőt — sok ha hármát, meghaladja.

Nem kellene pedig elfelejteni: pohara és gyermeke soha sincs igen sok az embernek, törekeny az, nagy halandó ez.

A betegségek következtében elveszett gyermekek számának jó nagy részét a differitisz esetei teszik ki, hangzik mindenfelé. E téren pontos meghatározást elérni lehetlenség, mert a halottkémi jelentések alapján összeállított statisztikai kimutatások kétes értékűek; a laikus halottkémi e ragályos betegséget írják be — mint halál okát — ott is, hol nem az volt.

Szomorú valóság, hogy mind máig e betegséggel szemben majdnem tehetetlenül állottunk, s így a feljajdulás indokolt is.

A szülők, — midőn megállapítva látják e kórt, belenyugodtak a kérelhetetlen sors követelményébe, nagyon jól tudták, hogy gyermekük el van veszve.

Lassanként egyik a másik után lépett fel, itt egyik — amott másik orvos hirdelve biztosan ható, de általa monopoli-zált titkos szer birtokát a pusztító kórok ellen. Némely ur annyira is ment önhittségében, hogy ki merete mondani „kísérletre nincs többé szükség“, mily esalhatatlan szer!

Ha az illetők humanisztikus érzése nem vezette őket rá, hogy közkinccsés adják találmányukat, úgy az államnak lett volna joga erélyesen fellépni és a közjólét nevében parancsolólag követelni a szer megnevezését. Ezt nem tették s így az illetők önérdék, vagyonszerzés szempontjából csak is azon kis körben, melyben mozognak, működhetnek áldásos sikerrel; némelyike ugyan terjeszkedett s megütötték a reklám-dobot mellette oly erősen, hogy országszerte hangzott a dobolás hangja.

Ma már le van rántva az álarcz róluk; titkos szerük ismeretes, a cyanvegyü-lékek közül való. Súlyos esetekben is jótékony hatása, nagy a gyógyutási hajlam, melyet alkalmazása felébreszt, gyógyít is; de az utóbetegségekben pár héttel később a gyógyultak közül sok pusztul el — a tűzhalál helyett a vízbefulás folyton halál; a mód különböző, az eredmény ugyan az.

Legújabb időben a belügyminiszter az országos közegészségügyi tanácsot kérte fel véleményadásra a gyermekbajok ellen övrendszabályok megállapítása céljából. A tanács meg is tette felterjesztését. Vegyük bonczkésünk alá, meghirálva annak egyes pontozatait mi is, mikép vihető ki az a gyakorlat terén.

(Befejező közlemény következik)

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Paula ibolyája.

Írta: Jeane Madeline.

Csillogó napsugár bekandikál az ablakon s megrepeg a gyermekarczon, mely álmosan pihen a párnák között. Megáll a hosszú szempillák s felkölti az alvót. A leány még zárva tartja szemeit: előbb tudni akarja, ki az az indiskrét, aki őt zavarja. Ki lehet? Lassan felnyitja szemeit s aztán vidáman tapsol kezeivel, mint egy boldog gyermek. „Eljen a nap!“ Ez a legszebb ébredés, amit csak kívánni lehet, kivált, — ha egész éjjel rossz álmaink voltak.

Mily üde és piros! Minden tükör mosolygó képet mutat neki. Paula felnyitja az ablakot s pompás frissesség árad befelé, mintha már virulna odakint az orgona. Messze távol, a háztetők felett világos, tiszta levegő látszik s ő elragadtatással kiált fel:

— Ó milyen szép leszek ma ezen a szép napon! — Hirtelen felnyitja a ruhaszekrényt. — Mit vegyek fel? Creme-színt vagy halvány fehérét választok?

Egy gyöngy-szürke ruhát választ ki, ehhez egy könnyű felöltőt, napernyőt s aztán kimegy

a napsugaras levegőre. Messze, a láthatár szélén a Szajna huzódik s hajjain a nap tükröződik.

Paula elhalad a Louvre és a Tulleriak hossz-szában. A fák fiatal zöldjéből kellemes illat árad szét, összevegyül a folyó hűsével, melynek partjai még nedvesek. A hid végén virágárusnók állanak. Szépen kötött csokrok, csipke tartókban várják a vevőt. Paula nézi s aztán az öröm egy halk kiáltása tört ki ajkán. Meglátta az első ibolyát.

— Gyorsan egy csokrot!

Paula egy hosszú lélekzetvétellel felszivja annak illatát. Aztán a csokrocskát ruhájára tűzi.

Paula a hid karfájára támaszkodva álmodozik. Az ibolya csokrot ujjja hegyével tartja s nini, mit csináljon a kis virággal, melyet annyira szeret? Haza vigye? Nem. Azt hiszi, szomorú dolog volna, elhervadni látni.

— Mit csináljak hát vele? — kérdé magában. — Átadom a sorsnak, ez lesz a legokosabb!

Még egyszer bucsú csókot nyom az ibolyára. Aztán szétnyitja ujjait...

S a Szajna hullámai elfogadják a kis rózsaszín szalagos csokrocskát s tovább viszik s ő szemeivel kíséri, hogy mint vonul tovább, mindig távolabb.

Ott Azniéres mögött, egy szigetecskén, áll határozatlanul Suzette. A szerelem kopogtatott be nála és zárt ajtókra talált. Beereszszek-e vagy sem?

Az úgy ez: Pierre szereti őt s azt az egyszerű modorával meg is mondta neki. Suzette kinevette s Pierre nem beszélt többé róla. De ha elhalad mellette, elfordul s szemei megtelnek könnyekkel, mert Pierre bizonyára nem szereti őt többé. Hanem Pierre alig halad túl az uton, léptei hosszabbak lesznek, félig megfordul, mintha várna egy szóra, egy intésre, mely őt visszahívna.

De semmi, sem szó, sem intés — s a legény Pierret emészti a fájdalom.

S ma, e szép ragyogó reggelen, midőn minden ágon fakadnak a rügyek, midőn új, éltető nedv száll fel minden növénybe s azoknak friss zöldet és új illatot ad, itt ül Suzette a kis sziget partján, kezeit átkulcsolva térdei körül. Halkan kérde magától:

— Szeressem-e vagy ne?

S ez a határozatlanság bánatot okoz a lánynak. Végre kimerül a hasztalan gondolkodásban. Így szól halkán magához:

— Rábízom a döntést a sorsra. Az első tárgy, mely a vizen leuszik, az mondja meg nekem, mit tegyek... Ha valami utálatos dolog lesz, azt mondom, hogy „nem“: de ha va-

— **Országgyűlés.** A képviselőház ülése febr. 23-án. Tegnap a vármegyei tisztviselőkre került a sor, a tisztviselői fizetést szabályozó törvényjavaslat részletes tárgyalása során. Főszóvaltak Szederkényi Nándor, Dreánsszky Gábor báró, Horváth Gyula, Madarász József és a jobb oldalról Balla Gyula, ki első parlamenti fellépésével sikert aratott. Hieromyi Károly belügyminiszter tárgyilagossággal válaszolt a főlásolásokra. Volt alkalma Puluszky Ágost előadónak is a javaslat védelmezésére; egy tegnapelőtti függőben hagyott szakasz helyett pedig Wekerle Sándor miniszterelnök adott be új szöveget, melyet Hegedűs Sándor, Szalay Károly, Horváth Gyula és Simonfay János főlásolása után elfogadták s ezzel egészen lezárták a fizetési törvényjavaslatot.

Az ülés második felében a földmívelési miniszterium budgetjének tárgyalására került a sor s a vitát Dreánsszky Gábor báró nyitotta meg s utána Bessenyei Ferencz beszélt, általános figyelem között. A vitát holnap folytatják.

— **Az egyházközponti reformok.** Komárom város tegnapi nap délutánján tartott közgyűlésén hozzájárult ama törvényhatóságok számára, melyek a kormányt egyházközponti programjáért üdvözlik, e program megvalósítását szükségesnek, sürgősnek és üdvösnek jelzik s feliratban kéri a kormányt, hogy ez irányú javaslatait mielőbb terjeszse a képviselőház elé. Szeged város köztörvényhatósági bizottsága tegnap délután tartott rendkívüli népes közgyűlésében csaknem egyhangulag — 86 szavazattal 5 ellenében — kimondotta, hogy a kormány egyházközponti programját, mely a kötelező polgári házasság behozatalát, az anyakönyvek polgári vezetését, a vallás szabad gyakorlását és a zsidó vallás recepcióját tartalmazza — helyesli. Budapest fővárosa is tegnap tartott közgyűlésén öt szavazat híján elfogadta Radocz János és Morzsányi Károlynak azon indítványát, hogy a kormány egyházközponti programját a főváros is támogatja.

lami kedves, szép ... akkor Pierre, nem fog a bu megölni ...

Miután meghozta ezt a határozatot, a leány figyelmesen a vizre néz.

Ime egy ibolyacsokor jön a vizen s csaknem érinti a szigetet. Keves illat árad fel hozzá. A virágok lassan tovább usznak, a viz sodrát követve. A leány ekkor hirtelen egy hangot hall maga mögött.

— Nos, Suzette kisasszony? Tehát hasztalan? Nincs semmi reményem?

— Talán mégis — felelé Suzette, egész homlokig elpirulva.

Ott állnak mindketten a folyó töltésén, kívül egy csipkebokor választja el őket egymástól, belül az egyenlenség. Hallgatnak, csak szemük beszélnek szomorúságról. El akarnak válni!

— Tehát vége ... így szól a férfi, válsunk elkerülhetetlen, asszonyom.

S mindketten hallgatásba merülve, merőben néznek a lassu folyó vizre.

És midőn így néznék, mi uszik lefelé a vizen? Egy kis ibolyacsokor, melyet egy rózsaszín szalag kötött át. A férfi követi szemével a csokrot, mely lassan, csaknem vonakodva tovább megy. S aztán ránéz a nőre, kit előbb imádozott.

— Nem emlékezteti ez önt semmire, Madame.

S miután látja, hogy a nő szemek mind szomoruban néznek, így folytatja reszkető hangon:

— Talán emlékszik rá ... akkor voltunk először egyedül ... egy csokor ibolyát adtam önnek, olyat, mint ez, mely itt uszik tovább.

— **Rampolla nyilatkozatai.** Rampolla pápai államtitkár a minap fogadta P. L. egyik munkatársát, ki előtt a pápa államtitkára kijelentette, hogy ismeri a magyar politikai helyzet veszélyeit és különösen azt a körülményt, hogy a nemzetiségek az egyházközponti viszályokból csak bátorságot meríthetnek további törekvésekre. De ennek, jegyzé meg a pápai államtitkár, a pápa nem oka. Mi nem keressük a harcot. A mi elemünk és célunk a béke. — Ugyan miért is lennének ártalmára Magyarországnak, ennek a katolikus országnak. A pápa minden népek atyja és Magyarországnak is csak jót akar. A békeért nem kuria is meghoz minden áldozatot, de a pápának is határt szabnak a dogmák. Ettől eltérni nem lehet eltérni neki sem. „Tiszteljék önök is — ugymond — a mi lelkiismeretünket és mi is tiszteljük az önök érdekeit.“ — A pápai államtitkár azonban részletesen nem nyilatkozik az egyházközponti kérdésekről.

A humanus rendszer.

Debreczen, febr. 24.

Törvényhozásunk a kultur államok példájára: eltörölte a testi „büntetést.“ A példák azt mutatják, hogy igen gyorsan cselekedte. Várni kellett volna még.

Előbb kellett volna a népet oda nevelni, hogy ezen humanus törvényeket megértse és vele ily törvénnyel birni lehessen. Mert mit tapasztalunk?

A mikor a szolgabírónak szabad volt testi büntetéssel fenytetni a csirketolvajt, na az kapott 12 botot; nem lett belőle nagyobb tolvaj, betörő és rabló. Most a csirke tolvaj nagyon kinövi magát hegyi tolvajjává és rablóvá. Hiába! haladtunk? Igaz, hogy brutális dolog volt az a 12 bot, de használt. Mit ér az orvosság, mely nem gyógyítja meg a beteget? Mióta ez a humanus rendszer beállott, megszaporodtak a betörések, minden rendű és rangú tolvajságok. A magyar nyelv újítók is hizelegtek a tolvajoknak, midőn az uri tolvajokat elnevezték: „sikkasztóknak“. Ime arisztokraták vagyunk. A sikkasztók képezik a tolvajok arisztokracziáját. Pisci a capite foetet.

A nép olvas, járat ujságot és olvassa a sok sikkasztást. Előbb nem értette, most rájött, hogy mit teszen. Hiszen az is lopás. S követi a jó példát.

Egyedül a marha-lopások apadtak, a mit

Megvallottam önnek szerelmemet ... Ön bájos zavarában ajkaihoz emelte a virágot, aztán mosolyogva, mely üdvözített, így szólt hozzám: „Ez indikretek mindent elárultak, de azért ne haragudjék reájuk, Francis, hiszek és megbocsátok önnek.“ Emlékszik erre asszonyom? ...

Az ibolyák tovább és tovább mentek, de illatuk még mindig lebeg a viz felett.

Nézze asszonyom már eltűnnek ... nem értette meg ibolyák szavát?

Könny csillog a nő szempilláján, a féfi hozzámegy és suttogja:

— Heléne!

Megfogja kezét s megcsókolja. A nő szabadkodik egy kicsit ... de csak egy kicsit ...

Feje a bozóttban fekszik, lábai a vízben — egy fiatal ember, ki szerelmét életével fizette meg. Puha pehely körüli halvány arcát, nagy kék szemek mereven emeli az ég re. — Senki sincs, ki a szegény elhagyott szemekit lezárna.

Meghalt szerelemből, szeretet nélkül.

Ime, egy ikolyacsokor jön az árral lefelé. És a virágocskák itt megpihennek, épp azon a szíven, mely megszünt dobogni, mert nagyon forrón dobogott s ide hozzák Paula csókját, idehozzák annak, a kit nem szerettek.

S ezen az éjszakán Paula gyönyörűeket álmodik; szép fiatal emberekről, kik kézt vezbe téve egymásra hajolnak; és szép, nagy pillangókról, melyek repülnek, messze, messze a kék ég felé.

a marha-level behozatala eredményezett. En tehát ezen jó egyetlen jó eredmény előtt: „kalapot emelek.“ Általán véve, a közérkölcök sülyedtek ezen 20 éves humanus rendszer alatt.

A cselédek csak annyit dolgoznak a menyit akarnak épen annyit lopnak, a menyit akarnak. A gazdák fizetnek és szegényednek. A cselédet büntetni nem lehet. Ha a gazda a régi rendszer szerint a hibás cselédjét megfenyíti odább áll az és ő marad cseléd nélkül. A rendőrfőnök, községekben: a főszolgabíró. A főszolgabíró kényelmesen behelyezték városra. Adunk neki munkát eleget. De hogy mi történik a járásában, azt csak akkor tudja a rend főnöke mikor már mindenki tudja, vagy még akkor se.

A körjegyző? az semmi egyéb — legalább a hová az általános tapasztalás kiterjed — mint egy posta-hivatal és adó-kirovó közeg. Évenként megjelenik egy körjegyző községében egyszer vagy kétszer. Eltelik fél esztendő, hogy még községi számadást sem látunk. És ha valamikor meglátszik és a számadásokban valamely képviselő hibát talál s ki is mutatja azt, mégis mindig a bírónak van igazsága. Beidéznek, szeke-reznek, költetnek, mert nem telik a sok utra való. És ha a körjegyző csak állami közeg, akkor miért fizeti a község?

A községi bíró?! Az most semmi egyéb, mint egy felhajtó közeg; no meg kézbesítő és marlevél kiállító. Hol a községben a községi rendőrfőnök? Az nem létezik!

Vannak éji örök is! Ezeknek adtak vész-sípöt, hogy sipoljanak. Az semmi más jó eredményt nem szül, mint azt, hogy előre tudja meg aki lopni méltóztat, hogy hol jár az éji ur, ha csakugyan jár is valahol. A községi bíró rendszeren ösmeri községi tagjait; tudja mitől mi telik ki.

A tolvajoktól fél, igyekszik velük jó lábon állani és szemet hunyni. Van olyan, aki elveszi, ha adnak valamit. Szép dolog a csendőrség! Az az egy közeg az, a melytől még egy kevés tartanak a községes tolvajok. De ha a csendőr mégis talál fogni vagy egyet s bekiséri, rögtön szabadon bocsátják, hogy folytathassa tovább mesterségét. És az folytatja tovább mesterségét.

A nép látva, hogy be jól megy a tolvajoknak a dolga, neki fanyarodik és hozzá kezd a lopáshoz. Ma-holnap ha ez mind így megy, meg lehet könnyen számítani a becsületes embereket.

Azt mondják, a kik látták, hogy az elitelt bünösöknek ezen humanus államban, pompás dolguk van: Hízalják, hetenkint kétszer kétfélét adnak, huslevest adnak és hust; fűrésztik, mosdatják, sétáltatják, orvosolják. Alig is várja, a melyik kiszabadul, hogy ismét visszavigyék, mert ott jobban él, mint otthon. Oh boldog Amerika! Jer és lásd! hogy mi milyen nagy és gyors léptekkel haladunk! De már ki vagyunk fardva és így aligha eljutunk a célhoz. A ki igen siet, elkésik.

Halomra hoztuk a sok új törvényt. Alig lehet eligazodni, annyi új törvény van. Az ügyvédnek borsózdik a háta, mikor egy új törvényjavaslat a t. ház asztalára kerül, hogy neki még azt is meg kell tanulni. Boldog ügyvéd! Ó legalább megtanulja! De kinek van módja azt a sok törvényt megvenni és megtanulni? Talán a körjegyzőnek? Az nem érkezik rá. Sok a dolga. Irni kell.

Adósságot. mindenféle adót: felhajtának pontosan. De vége a szegény adósnak és adófizetőnek! Törvényt hoznak bőségesen. De mit ér a sok törvény? ha nem a nép életéhez és szükségletéhez van alkalmazva alkalmazva és ha nem segít a bajokon?

Közgazgatási és igazságszolgáltatás hivataloknak elég irni valójuk van. Irnak is. De ha csak felét irnak annak, amit irnak és látnánk jó eredményt, a közrendben és a közérkölcök szilárd fékentartásában: több haszon lenne. Várjuk a reformokat. Nagy kár volt a régi alapot elbontani és merőben újat építeni. Jobb a fokozatos haladás, mint a gyors futás.

y.

Vidék.

A szomszéd Sárret haladása.

B.-Ujfaluból a következő figyemreméltó sorokat írják:

A nagy Sárret emelkedő fővárosából, B.-Ujfaluból többször olvastam levelet, azonban nem találtam bennük társadalmi életünk mozgalmait kellően megvilágítva.

El kell ismernünk azt, hogy az egykori partélet ziláltsága az itteni intelligens elemet úgy szétszórta, — hogy míg az együvé tartozó elemek összejönnek, ahhoz idő kell.

Lassankint megjött az az idő is.

A régebben felosztott olvasókör más alakban ugyan, de életre kelt, most már van Casinó, ahol az unalmas téli estét eltolthetjük és társadalmi mozgalmaink pályáját irányíthatjuk.

Szombaton este társas összejövetelünk lesz és bizonyos, hogy ez által is egy lépéssel előre haladtunk.

Nem merész terv, de mindenesetre érdekes és ezülszerű, hogy a Casinó részvények szerint alkottassék meg oly módon, hogy a részvényesek házat vesznek a művelődés és szórakozás temploma számára és remélhető, hogy ebbe még azok is bele fognak menni, akik most az olvasókört is vonakodva nézegetik a távolból.

De ideje is a munkának.

Az intelligens elem nálunk emelkedőben van.

A kereskedelem egyik gócpontja lesz B.-Ujfalun nem sok idő múlva is, erre még az is jótékonyan hat, hogy vannak, kik Debreczenből és Nagyváradról is fiók üzleteket állítanak fel. Debreczenből például már az iparosok fiók telepe felállításával, csak hogy a hetivásáron megjelenhessenek.

Mosolyognunk kell nekünk azon, hogy a nagyvárad kereskedelmi és iparkamara az állatvásárnak kihelyezését állítja fel bűnbakul az iparosok és kereskedők nehéz viszonyaiért.

Nézzék meg B.-Ujfalut!

Mióta az állatvásárt kihelyeztük a vásáron kívül a szállóskertek mellé azóta maga az állatvásár tetemes fejlődésnek indult.

Iparosaink és kereskedőink a tömeges látogatás folytán nagyobb üzleteket csinálnak.

Igaz, hogy itt is szóba került épen a kereskedők és iparosok körében, hogy az állatvásárt a városnak Derecske felőli részére kellene áthelyezni, hogy a vasút felől jövő emberek kénytelenek legyenek a városon keresztül menni, igen ám! de akkor meg a Derecske felől jövők nem mennek be a városba.

Legujabban nagy eszmék keringenek itt a mi testületünkön.

Miután a róm. kath. hívek száma körülbelül 500 főre megyen, a róm. kath. püspökség elhatározta, hogy templomot, iskolát, papi és tanítói lakot emellett.

No erre fölszokott a házak ára.

Mindenki azon törekszik, hogy minél magasabb árt kérjen, és természetesen, hogy azóta a beltelkek nem is igen kelnek, a püspökség pedig meg gondolta magát és egyelőre az építkezéssel halgat.

Aliquis.

Különtélek.

* **A jószívű főherceg.** László főherceg vasárnap Fiuméből visszatérően arról értesült, hogy Kulundzits 6. sz. gyalogezredbeli őrmester, aki annak idejében a főherceg első katonai oktatója céljából Alsuthra volt rendelve, megbetegedett. A főherceg, ki ezen kitűnő altisztet becsülni tanulta, kiváló részvételen akarta bizonyítékát adni a szerény altiszt lakást az új épületben tegnap hosszabb látogatásával tisztelte meg. A főherceg szívjoságának e bizonyítéka az újépületi kaszárnyában elszállásolt csapatoknál nem csekély feltűnést keltett.

* **Egy aggastyán öngyilkossága.** László Abraham 78 éves üveges, tegnap reggel fél 8 órakor a Rudas-fürdő előtt a partról a Dunába ugrott. A közelben volt halászok azonnal utána eveztek, azonban mire kibúrták, már meg volt

halva. Nyakába egy súlyos vasdarabot találtak, melyet a biztosabb elmerülés céljából akasztott az aggastyán magára. A kihalászott holttestet kiszállították a törvényszéki orvostani intézetbe.

* **A kereskedelmi miniszter, mint író.** Lukács, kereskedelmi miniszter, aki már évekket ezelőtt irt nemzetgazdasági cikkeket, s a szép-irodalmmal is szívesen foglalkozott, a napokban fejezte be „Budapest ipara és kereskedelme” című tanulmányát. — A miniszter művét az „osztrák-magyar monarchia irásában és kepben” című munka számára írta, amelynek utolsó, hetedik számú füzetében már meg is kezdődött a cikksorozat.

* **A császár kenyere** ezentúl kisebb lesz, mint eddig volt és lemond a komisz-kenyér címről is. Bécsből jelentik ugyanis, hogy a katonaczipó, mely eddig 840 grammot nyomott ezentúl 700 gram lesz lesz. A különbség tehát 140 gram, a mennyi eddig is volt a béke-kenyér és a háboru-kenyér között. Ezentúl egyforma kenyeret kapnak a katonák a garnizonban és háboru idején; puha és fehér, táplálóból erejű kenyeret. Az új kenyér sütését már legközelebb néhány hadtest területén próbáképpen elkezdik.

* **Élet halál harca.** A pozsonyi rabkórháznak mostanában érdekes vendége van, a kit lársai, mint valami hőst bámulnak. Hírességét drágán fizette meg: három oldalbordája és koponyájának felső része volt az ára. A neve Lukovics ismert rabló, ki legutóbb is hét éven át ült a fegyházban. Nemrég szabadult ki és első dolga volt, hogy Nagy-Mácséd községben betört Lánicz Karoly kisbirtokosnál. De Lánicz uram nem ijedt meg: rátámadt a rablóra és legyűrte. Már a mellén térdelt és a két markával fojtogatni kezdte. Élet-halál harca keletkezett a sötét pitvarban. Ekkor a rabló, kinek már a három bordája be volt törve és koponyája bezúzva, alattomban kihuzta csizmaszárából a kését és úgy megszúrta fojtogatóját, hogy ez azonnal elvérzett. Az orvosok azt mondják, hogy ez a szúrás páratlan a maga nemében. A kés a térdhajlásban az összes izmokat, inakat és ereket vágta át s a vér pataként ömlött ki. A sebesült tíz perc alatt meghalt. De Lukovics sem birt tovább menni, ott fogták el a halott mellett. Ha fölépül, gyilkosságért állítják a törvényszék elé.

* **Rövid hírek.** A tanítók házára eddig egy 10,000 forintos alap s 2000 forintnyi adomány összeg áll rendelkezésre. — **Eladó birtok.** Kállay Béni közös pénzügyminiszter eladja mező-turi 3000 holdas birtokát. — **Arad a Balaton.** Siófokról írják, hogy a Balaton vizállása tizenegy centiméterrel magasabb, mint a mennyi rendszeren lenni szokott. A Sió-zsilip felügyeletével megbízott Józsa László kir. kulturmérnök 0.7 méter víz lebecsátását rendelte el a Siócsatornába. — **Lipcei énekesek.** A Hanke R. igazgatása alatt álló lipcei hangverseny-társulat, vasárnap, február 26-án kezd meg a fővárosi vígadó sör-sarnokában humorisztikus előadásait. Az előadás minden este egy bohózzal végződik. — **Az amerikai Montecarlo.** A chicagói kiállítás igazgatóságához egy francia részvénytársaság engedélyért folyamodott hogy Chicagóban a montecarlohoz hasonló játékbankot állíthasson. — **Klutasított szerkesztő.** Lembergől telegrafálják, hogy a rendőrség által megszüntetett Dziennik Lodski című lap szerkesztőjét, Wislacki Vladimirt, ki osztrák alattvaló, zsandárokkal kísérték Orosz-Lengyelországból a galicizai határra. — **Ismét földrengés volt** Spartában, Kalamatában és Zante szigetén az elmúlt éjjel. — **Kaunitz gróf és a hivatalnokok.** Bécsből telegrafálják nekünk, hogy a jogászegyesület mai ülésén rokonszenves tüntetéssel fogadták Stremaier legfőbb ítélőszéki elnököt, a kire Kaunitz grófnak az osztrák parlamentben mondott sértő szavai vonatkoztak.

Bőjti prédikáció.

Rég elhangzott az utolsó csárdás végső üteme; a csuszamlós padlón nem lejt többé boldog gondtalansággal a bizsergő talp; a helyett hideg és kemény márványkövön kinlódik a reszkető térd; nincs tánczrend — csak ima-könyv; csipke, csokor és szalag száműzve van a töviskorona előtt.

Térdeljenek és imádkozzatok!

Nézzétek azt a kuszálo hajju, őszbecsava-

dó férfit, a kinek arcán az elzüllöttség kezdi vonni barázdáit!

Nem térdel, ajka mozdulatlanul s szeme mereven tekint a — semmibe.

Vagy igen! Lát — látja magát egy fényes palota fényes termének óriási tükrében: viruló ifju arc, „az ifjuság nem gyáva mohával” dus göndör sötét fürtök — kifogástalan termet, melyen a béli öltözék délczezen feszül meg: ön-elégült mosoly az ajkon — — —

— Azok a jó barátok, azok a szép leányok! Nagy vagyon, fényes név — s aztán a festett papirlapok, a festett női arcok s a festett világ mögött — a vigyorgó semmisség!

A papirlapok rosszul festettek s a többi festék megtette a magáét, hogy a vagyon- és név tündöklő máza lekopják ó róla . . .

Ott közelében kuporog egy vén asszony; keze gépiesen számlálja a rózsafüzér gyöngyeit. Ajka szüntelenül mozog s szemét a földre sűti, csak néha-néha emeli azt szomszédjára, mintha látni akarná, vajjon az is imádkozzik-e?

Pedig, ha tudná, ha ráismerne?

De az nem lehet! Mikor őt ismerte, akkor még gyönyörű, szőke fürtű leánygyermek volt, egy külvárosi iparos egyetlen leánya, a ki anyja halála után támasza, vigasza volt.

Igen, az anyja halála után. Ti tudjátok mi az anya? A megkötő talaj, mely nem engedi, hogy a lengő szél elkapja szivéről s gyökerestől tépje ki a belőle fakadt virágot.

Mikor a talajt elpusztítja az elemi csapás, a virágot kitépi a kőszél, a szárnyas vihar ölébe kapja, neki viszi a dögletes mocsárnak.

Ő is a talajból kitépott virág lett — szomszédja volt a kőszél szellő, éhség a vihar, mely a förtelmes mocsarába dobta, ahonnan ki nem emelkedhetett többé soha.

Ime! A kőszél szellő egy megtört lehellet, egy halálra készülő utolsó sóhaja lett s a felkapott virág elhervadt.

Pater.

Holnap.

Előtted ülve a számolyon, jobb karommal átölelve tartom karcsu derekad s dobogó kebledre lehajtva fejem, hallgatom szived verését, igazán értem ver-e? Picziny kezéd forró arczomhoz szorítom s míg te másik kezeddél hajam fürtjeivel játszadozol, elgondolkozom . . .

Három éve, hogy bírom szerelmedet; három év alatt gondolatomban a „te” foglalta el az első helyet — s az én csak ezután következett.

Drágább lettél nekem, mint a csicsergő mádnak a zöld lomb alatti puha fészek.

Három év alatt hű voltam hozzád, mint emlék a multhoz; — igaz, mint pap ajakáról templomban elhangzott ige; elválaszthatlan, mint jelentől a jövő. Bizton haladtam előre a cél felé, mert a te jó lelked fénye bevilágította előttem a láthatárt; — boldog voltam a távolban is, mert szeretted, szerettek!

. . . Felnezek reád. A szememből előtörő két könnyecsepp fátyolt von szemem elé s elmosódik előttem bánatosan mosolygó arczod; úgy tetszik, mintha már távol lennék tőled. Mhón nyulok két kezéd után, esőkjaimmal halmozom el . . . te reám borulsz . . .

— Holnap elutazom.

— Az a holnap! — mond sóhajva.

— Mikor lesz az a másik, mikor újra viszatérsz? . . .

Átvirrasztott éjek, átküzdött, fáradt nappalok jutalma: orvosi oklevél, itt vagy végre kezeim között. Te gazdaggá teszesz, mert átalad kincset nyerek; erőssé, mert őt védeni kell majd, boldoggá, mert ő enyém lesz.

A vonat dübörögve halad velem az alföldi rónán keresztül a távoli hegy felé, hol egy csendes kis völgyben az én paradicsomom van, melynek te lakója vagy.

. . . Allomás következik. A vonat 5 percig vesztegel; nekem boldogságomból kiszakított hosszú időnek tetszik.

A nap bágyadt sugaraival a láthatár felett rezeg, olyan soká tűnik le, olyan soká lesz éjszaka, olyan soká virrad meg, olyan soká lesz holnap, — midőn újra láthatlak.

Örömtől remegő szívvel nyitom be lázatok utcaajtáját.

A fülemile hivogatólag szólal meg kerted fáján.

Értem, ott vagy, szívem vonz feléd.

Örökre!

Nem bírok hozzád futni, pedig egy pár lépés választ el tőled; egy fa törzsébe fogódom s hallgatom a reggeli szellő susogását.

— Enyém vagy?

— Egyedül csak a tied!

— Szeretsz? . . .

— Örökre! . . .

— S ha majd az oltár előtt állunk, nem remeg-e ajkad, míg az „Igent” kimondja?

— Nem, mert valósággal érezni fogom a mit mondok.

— Kiséreljük meg! — Mondd utánam: Szeretlek! . . .

— Szeretlek! . . .

— Holtiglan?

— Holtomiglan!

— Higyjem? . . .

— Holnap megesküszünk reá az oltár előtt.

Milyen messze van az a holnap! Miért van olyan közel neked, hogy csak egy nap választ el tőle! . . .

NAPI HIREK.

Határidő naptár.

Színház, a Kossuth-utcán. Naponként előadás. Kezdeté este 7 órakor.

Nagy énekvérseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Múzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, Hétfőn, Szerdán és Szombaton d. u. 3-6-ig nyitva.

A kir. ítélő tábla hivatalos órái d. e. 8-12-ig, s. u. 2-5 óráig. — Az ígató, kiadó hivatal és az irattár. Nyitva d. e. 9-11, d. u. 8-4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10-11 óra közt.

Febr. 24. A Csokonai kör felolvasó estélye a város háza nagytanácstermében.

Febr. 25. A debreczeni dalegyet dalestélye a Bika diástermében.

Febr. 26. A hatvan utcai gazdák ülése délelőtt tíz órakor a város háza nagytanácstermében.

Febr. 26. A városi dalegyet közgyűlése a város háza nagytanácstermében d. u. 3 órakor.

Febr. 26. A színházi nyugdíjbizottság közgyűlése a színház tanácstermében.

Febr. 26. A Gönczi egyet közgyűlése a város háza nagytanácstermében délelőtt.

Febr. 26. Iparos kör közgyűlése.

Febr. 26. Zion betegsegélyző negylet közgyűlése délután 3 órakor az izr. tanácstermében.

Febr. 26. A főiskolai magyar irod. társulat felolvasó ülése a kollegium VI termében d. u. 3 órakor.

Márc. 1. 2. 3. 4. 5. 6. Rendes évi katonai sorozás a város háza kistanácstermében.

Márc. 4. A debr. izr. betegs és ápoló negylet álarozos-bálja, az „Arany Bika”-ban.

Márc. 5. Polgári kör közgyűlése d. u. 3 ó.

Márc. 11. Menyecskek piknikje az „Arany Bika”-ban.

Márc. 12. Az István gőzmalom részvénytársulat közgyűlése délelőtt tíz órakor a város háza nagytanácstermében.

Márc. 12. A közgazdasági bank részvénytársaság közgyűlése délelőtt tíz órakor a város háza kistanácstermében.

Márc. 12. A csapó utcai gazdák ülése a város háza kistanácstermében délután 3 órakor.

Márc. 1-24. napjain lóosztályozás és lóvizsgálat a város istállójánál.

— **A pernyertes Debreczen.** Debreczen város ellen már ötven esztendő óta folytatnak urbéri pert a szovátiak 4778 hold tulajdonjoga iránt. A per ötven éves jubileuma a szovátiakra rosszul ütött ki, mert a pert elvesztették. Ez sem először történt meg velök, mert már harmadszor éltek s ez uttál is sikertelenül perujtással. A szovátiak most felázadtak s a bírót és jegyzőt hanyagsággal adolják. A lázadás olyan mérvet öltött, hogy a bíró és jegyző lakását csendőrökkel kell őriztetni, nehogy a fellázadt nép a bujtogató agitatori szóra még a tettegességtől se riadjon vissza.

— **A városi árvaház.** A törvényhatósági bizottsági közgyűlés által kiküldött szűkebb bizottság, mely a városi árvaház létesítésének az ügyében kezdi meg a tárgyalásokat, először csak márcziusban, akkor gyűl össze, mikor a sorozás befejeztetett. Vértessy István főjegyző, a ki

e bizottságnak az elnöke a sorozáson el lesz foglalva, hol Boczkó Sámuel rendőrfőkapitányt, mint polgári elnök helyettesíti.

— **Küszöbön a sorozás.** A jövő héten szerdán megélénkül a város háza tágas lépcsőháza folyosója és megélénkül a kistanácsterem is. Itt gyűlnek össze a hadköteles ifjak, kik sorozás alá mennek. A város, mint sorozó járás új mértéket rendelt meg s ezt szerdán szentelik fel. Az első a ki rá kerül „untauglich” lesz, mert a zsidó is megverte a fiát, a miért először nyert. A polgári hatóság intézkedett s már ki is rendelte a szolgálatot teljesítő hajdukat, a kik rendfenntartására lesznek hivatva. Ott, ahol a hadkötelesek előkészülnek a sorozás alá, állandóan két hajdu lesz, kik a szurkoló hadkötelezettek ruháira ügyelnek fel. A sorozáshoz csoportonként szőlittatnak az ifjak s minden csoportba tíz-tíz hadkötelest osztanak be. Szerdán az első, csütörtökön a második, pénteken a harmadik korosztálybeli ifjak kerülnek sorozás alá.

— **Szegények napja.** Ma ismét napja volt a szegényeknek a város házában. Igaz ugyan, hogy nem mulik el nap a nélkül, hogy a polgármesteri hivatal rövid uton ne utalványozna ki egy két szegénynek segélyt, de mikor a szegények napja van, akkor azok részesülnek segélyben, kik ezt évről-évre a rendes időszakokban kapják. Ma 69 szegény ember kapott 3-5 frtos segélyeket. Holnap a segélykiosztást folytatják.

— **A Csokonai kör otthona.** A Csokonai kör szepitési szakosztálya tegnapi délután öt órakor, Komlóssy Arthur elnöke alatt tartott ülést. Ott voltak: Vértessy Arnold, Csank József, Szilágyi Károly, Szabó József, Lengyel Imre, Domokos Kálmán, Márk Endre, Dr. Bakonyi Samu, Dr. Tüdős János. A gyűlés egyetlen tárgya a Csokonai-ház ügyének megbeszélése volt. Régen, nagyon régen készülnek már a Csokonai ház építéséhez, de a készülődés stádiumán ezuttal sem mentek túl. Gerster és Rössler debreczeni építésszek nyújtottak be a szakosztályhoz egy igen csinos tervrajzot a nagyujtca elején levő telken felépítendő egy szobát s egy szolgálatlakást magában foglaló nagyon szép homlokzatu emeletes házra vonatkozólag. A ház emeletén lett volna maga a szoba egy előszobával, a földszinten pedig a lépcsőház foglalta volna el. A tervzet szerint az építkezés 12,670 forintba került volna, azonban az értekezlet tagjainak többsége nem volt hajlandó belemenni ilyen költséges építkezésbe, hogy csak egy szobát nyerjenek. Ha már építkeznek, kényelmesebb lesz ugyanannyi pénzért tágasabb földszintes lakást építtetni, a mely ha többet nem is, de annyit jövedelmezne, a mennyibe a háznak fentartása és gondozása évenként kerül. Márk Endre ilyen építkezésre alkalmas telkűl a fűvészkertet ajánlja, azonban Lengyel Imre, mint a ki a főiskolai gazdasági tanács részéről a kert felügyeletével van megbízva, ugyszintén Domokos Kálmán, ki az állami fennhatóság részéről teljesíti a fűvészkert feletti felügyeletet, kijelentik, hogy nagyon bajos és csaknem kivihetetlen innen a kör részére alkalmas telket kisajátítani, annál inkább, mert mint Lengyel Imre megjegyzi, a debreczeni főiskolában felállítandó bölcsészeti fakultás ügyével szoros kapcsolatban van a fűvészkert, melyet mint az esetleges építkezésre alkalmas területet, már is kombinációba vettek. Miután még hosszas eszmecsere indult meg a ház, a telek és ezzel kapcsolatos kérdések felett, melyben az értekezletnek minden tagja többször szólalt fel pro és kontra, az értekezlet kimondotta, hogy a Gerster és Rössler által benyújtott, valóban csinnal és gonddal kidolgozott tervrajzért köszönetet szavaz, de azt, minthogy ilyen kis telekre 12670 forintot beépíteni nem akar, nemcsak nem pártolja, de erről egyszersmindenkorra lemond.

— **A hadmentesek adója.** A városi adóügyi osztály nagyrészen beszerezte az adóbevallási ivateket, melyek a keresői adóra kötelezettek által töltettek ki. Most a hadmenteseket hívja fel, hogy a város házában a hadmentességi adóügyet kezelő hivatalnál legkésőbb e hó utolsóig jelentkezzenek. A hadmentesek itt személyesen állítják ki a hadmentességi adóra vonatkozó bevallási ivateket.

— **A nemes város kommenziója a csöszöknek.** Van a nemes városnak sok alkalmazottja, cselédje, de ezek között a legtöbb kommenziót a csöszök kapják. Van a nemes városnak házi pénztára, onnan kapnak a csöszök száz ezüst forintot évenként: van csizmadiaja, attól egy pár vastag talpu csizmát, van szürszabója, attól egy egész tulipánnal cifrázott szűrt; van kalapos s attól egy széles karimájú darutoll nélküli kalapot. Hát hiszen csösz uraimék csak meglennének a csizmában, szürben, meg a kalapban, mert cseszlik-feslik uraimék fejelést, fódást ráadásul biztosítanak a számukra; de a száz ezüst pengő mégis csak kicsi a derék mezei atyafiaknak. Most a csöszök mozognak s majd annak idején írásban kéri a nemes várostól, hogy a kommenziót egészítse ki tíz kiló szalonnával, két kiló sóval, tíz liter kis üstön főtt szesszel, meg aztán néhány kiló szűz dohánynyal.

— **A háztulajdonosok fakompetenciája.** Debreczen város még a mult év december hónapjában folyóvá tette a háztulajdonosok részére kedvezményes áron nyújtandó fakompetencia kiszolgáltatását. — A főszámvevői hivatal, amennyiben a háztulajdonosok jó része már kiváltotta a kompetenciát, záros határidő kitűzését fogja javasolni a városi tanácsnak, hogy így még bezárólag márczius hó 4-én estig szolgáltatassék ki azok részére a fakompetencia, kik ennek kiváltására jogosultak s eddig ezt még nem tették.

— **A debreczeni dalegyet 1893. évi február 25-én, szombaton az arany Bika dísztermében Mácsay Sándor karnagy vezetése és Rácz Károly zenekara közreműködése mellett zártkörű dal és zene-estélyt tart, melynek műsora a következő: „Dalünnepe” Thern K. „Vásárhelyi sétatéren” Selley. „Egyes-egyedül” Braun. „Tudod ugy-e” Palotassi. „Szabadságdal” Huber. Belépti-díj személyenként 1 frt. Családjegy 3 személyre 2 frt. Kezdeté este 8 órakor. Egyleti alapító és pártoló tagok szabadjegyeiket használhatják. A szabadjegy 3 személyre érvényes. — a család többi tagja a belépti-díj felet, vagyis személyenként 50 krt fizet. Alapító vagy pártoló tagsági aláírást a pénztár a dalestélyen elfogad. A kiknek pártoló tagsági szabadjegyük a mul év végéig lejárt, sziveskedjenek aláírkozni, hogy a szabadjegyek kiállíthatók s a dalestélyen már érvényesíthetők lehessenek. A meghívók kívánatra előmutatandók. Az elnökség.**

— **A kerületi betegsegélyző pénztár folyó hó 19-én Berger Jenő elnöke alatt, a tagok nagy számban való részvétele mellett igazgatósági ülést tartott, melyen a pénztárt érdeklő szönyegre került több fontos ügy közül felemlítendőnek tartjuk, hogy az igazgatóság tekintettel a tagok nagymérvű betegedési arányára, egy negyedik orvosnak választását határozta el, s e határozatot azonnal foganatosította is, megválasztván Dr. Glücek Lajos helybeli fiatal gyakorló orvost. Egyidejűleg kimondotta az igazgatóság, hogy ha a tagok nagyobb mérvű szaporodása folytán a betegségi esetek is oly mérvben fognak emelkedni, hogy az alkalmazott orvosok száma kevésnek bizonyulna, az eseten az ötödik orvosi állomásra Dr. Balkányi Emil gyakorló orvost választja meg. Ezután Stern József és testvére nagykereskedő czég bejelenté, hogy 200 munkásával a segélypénztár kötelekébe belép, munkáinak mintegy 240 forintnyi vagyonát a pénztár általános céljaira engedi át, s maga részéről később megntározandó összegű alapítványnyal szintén belép. Az igazgatóság ezen ajánlatot köszönettel fogadván, az adományozott összegért nevezett czégnek je gyzőkönyvi köszönetet szavazott. Kisebb fontosságú folyó ügyek elintézése után az ülés véget ért.**

— **A Chevra Kadicha** tegnapi délután 4 órakor a szent-anna-utcai templomépület tanácstermében rendes évi közgyűlés tartott Biedermann E. Elnöke alatt. Az egyesület évi jelentését Burger D. József egyleti jegyző olvasta fel, melyet a közgyűlés helyeslőleg vett tudomásul. Az 1892. évben az egyleti előjáróság 12 ülésben 102, a választmány 7 ülésben 57 jegyzőkönyvi határozatot hozott. A mult évben az egyesületnek volt 15551 frt 40 kr. vagyona, ebből levonva a terheket 929 frt 28 krt, az egylet tiszta vagyona tizennygezer ötszáznyolcvankét forint 12 kr. Az ülésen a jövő évi költség előirányzatot is megállapították.

— **Árvízveszély a szomszédban.** Nagyrádról írják: A Csillagvárosi előntött területén a víz még folyton árad és komoly veszéllyel

fenyegés rülmét tömeg tovább víz alá értesítést lakossá Körös czentin alól és — A f a l ért el. letnek lapunk halasz czius? Gyula járásb ter pe itelőtá sághoz város ban fo aszálá a váro ugyan tóság utczák zepére elfolya döklet foly a szük r Afrika tány c kaczik

napi Petero a bere let hiv utóbbi D e b

szület tus le meg t demik Sz o segéd Munka az 18

volt, fogsá kis k de ny lánca hazafi kint c szesit

tak k emlé káplá külvil ben k fogly Pterc szenv jere, anyja Inner majd sához s fön mint

s az szász Majd bará paszt Munk kezdé desét vette

szület tus le meg t demik Sz o segéd Munka az 18

volt, fogsá kis k de ny lánca hazafi kint c szesit

tak k emlé káplá külvil ben k fogly Pterc szenv jere, anyja Inner majd sához s fön mint

s az szász Majd bará paszt Munk kezdé desét vette

szület tus le meg t demik Sz o segéd Munka az 18

volt, fogsá kis k de ny lánca hazafi kint c szesit

tak k emlé káplá külvil ben k fogly Pterc szenv jere, anyja Inner majd sához s fön mint

s az szász Majd bará paszt Munk kezdé desét vette

szület tus le meg t demik Sz o segéd Munka az 18

volt, fogsá kis k de ny lánca hazafi kint c szesit

tak k emlé káplá külvil ben k fogly Pterc szenv jere, anyja Inner majd sához s fön mint

s az szász Majd bará paszt Munk kezdé desét vette

szület tus le meg t demik Sz o segéd Munka az 18

volt, fogsá kis k de ny lánca hazafi kint c szesit

tak k emlé káplá külvil ben k fogly Pterc szenv jere, anyja Inner majd sához s fön mint

s az szász Majd bará paszt Munk kezdé desét vette

szület tus le meg t demik Sz o segéd Munka az 18

volt, fogsá kis k de ny lánca hazafi kint c szesit

tak k emlé káplá külvil ben k fogly Pterc szenv jere, anyja Inner majd sához s fön mint

s az szász Majd bará paszt Munk kezdé desét vette

szület tus le meg t demik Sz o segéd Munka az 18

volt, fogsá kis k de ny lánca hazafi kint c szesit

tak k emlé káplá külvil ben k fogly Pterc szenv jere, anyja Inner majd sához s fön mint

s az szász Majd bará paszt Munk kezdé desét vette

fenyeget. A veszélyt intenzív teszi azon körülmény, hogy a jég feltörődve áll és a víztömeg lefolyását gátolja. Ha az áradás még tovább tart, a francziasor az éjjel valószínűleg víz alá kerül. A rendőrkapitányi hivatal, melyet értesítettek az árvíz veszélyéről, minden intézkedést megtett, hogy a víz áradása esetén a lakosság biztonsága meg legyen óva. — A Körös is folyton árad, a vizállás tegnap 53 centiméter volt. A jég eltakarodott a hidak alól és így ezek már nem forognak veszélyben. — A B e r e t t y ó Margittánál 93, B. U j f a l u n á l 217 centiméter magasságot ért el.

— **Elhalasztott közgyűlés.** A Gönczy-egyletnek f. hó 26-ára tervezett közgyűlését, mint lapunkat értesítik, közbejött akadályok miatt elhalasztották és valószínűleg jövő vasárnap, márczius 5-én tartják meg.

— **Kinevezések.** A király dr. R á z s ó Gyula szolnoki törvényszki jegyzőt a jászberényi járásbírószékhez albiróvá; Az igazságügyminiszter pedig M o l n á r Sándor debreczeni kir. ítélőtáblai díjnokot a debreczeni kir. járásbírószékhez irnokká nevezte ki.

— **Jég-aszalás.** Debreczenben, úgy a belváros területén, mint a félreeső utcákban nagyban folyik a jég-aszalás. Nem is annyira jég-aszalás ez, mint a piszoknak, a téli hulladéknak a városban való elrohasztása. A házak lakosai ugyanis, a gyalogjárók felfagyott havat, a hatóság tudtával, a hatóság pedig a szennyvizet az utcákon egyszerűen felvágatja és az utak közepére szórja. Itt aztán a jég elolvad, a víz elfoly és sok helyütt megmarad a piszok és a döklétes szenny. Azokon az utcákon, hol most foly a jég-aszalás, nem lehet járni a büszttől. A szűk utcák úgy néznek ki, mintha az ember Afrikában járna, ahol nem a helyettes főkapitány csinálja a rendet, hanem a szene-gambiai kaczika.

— **Peterdy Károly meghalt.** Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk arról, hogy Peterdy Károly munkácsi református lelkész és a beregi egyházmegye, a tiszántúli egyház kerület hivatalban legidősebb esperese, ki még a legutóbbi egyházkerületi közgyűlésen is itt volt Debreczenben, hirtelen meghalt.

Peterdy Károly az 1833. év január 13-án született Bereg-Ujfaluban, hol az apja református lelkész volt. 1841-ben Sárospatakon kezdte meg tanulói pályáját s ugyanott be is végezte azt 1854-ben. Ekkor ment Munkácsra akadémikus rektornak s 1855-ben május elsején Szoboszlói Papp István püspök a segédlelkézi teendőkre végzésére is felhatalmazta. Munkácson működött mint segédlelkész és tanító az 1856-ik év tavaszáig.

A munkácsi ház ez időben államfogház is volt, melyet a szabadságharcban résztvevő fogságra ítélt hazánkiai népesítettek be. Egész kis kolónia volt ott a jókból, kik bár szenvedve, de nyugodt lélekkel hordozták rabságuk súlyos lánczeit. Az itten bezárt s ártatlanul szenvedő hazafiakat — hivatalos tiszte szerint — hetenkint egyszer meglátogatta s lelki vigaszban részesítette.

Kik ott, a börtönök sötét falai között, voltak kénytelen tölteni ez időt, évek múlva is jól emlékeztek vissza a fiatal, lelki vigaszt nyújtó kaplánra, kiből teljesen megbizhattak s kitől a külvilág eseményeiről értesültek. A varát 1857-ben közfegyintézeté alakították át s az államfogyokot onnan elszállították. Ekkor hagyta Peterdy Károly is Munkácsot s szélhűdésben szenvedő apja mellé ment segédnek szülőföldjére, hol apja halála után az 1857-ik évet édes anyja mellett, mint helyettes lelkész töltötte. Innen 1858-ban Borkosóra tették őt segédnek, majd 1859-ben Nagy Mihály esperes hívta magához Torpára. Itt szolgált fél évig, mint segéd s főnökének halála után ugyancsak fél évig, mint helyettes lelkész az 1860-ik év tavaszáig.

Ekkor már segédlelkézi pályáját megfuttotta s az akkori kinevezési rendszer szerint, Beregszász-Vészardóba rendelték rendes lelkészül. Majd a szabad választás napja elérkezével, a barabási egyház egyhangulag választotta lelkipásztorául, a honnan néhány évi működés után Munkácsra került lelkésznek és így a hol a kezdete, ugyanott be is fejezte lelkézi működését.

Munkásságát egyházmegyéje is igénybe vette s az 1868. év elején aljegyzővé, 1870-ben

főjegyzővé s midőn három év múlva a tisztkart újból alakították, általános szavazattöbbséggel a tanácsbírák közé emelték és végre 1876-ban esperessé választották.

Csendben, feltűnés nélkül munkálkodott a kitűnő képességű pap és jeles egyházkormányzó. Hazánk határára méltóbb őrtállót a magyar református egyház ő nálánál nem is állíthatott volna. Haza és egyház Peterdy Károlynál egy fogalom volt s nagyon bajos lenne megítélni, hogy hazájának, vagy egyházának volt-e lelkiismeretesebb munkása. Összegyűjteni s az egyház kötelekében a magyar nemzet számára megőrizni a különböző nemzetiségek között szétszórtva élő magyarokat, ez volt az ő feladata, ez volt harmincznyolcz évi papi működésének kimagasló jellemvonása.

— **Ut a temetőbe.** A Szent-Anna utca végén álló róm. kath. temetőbe vezető utat elborította a víz. A faszor között egészen akadályozva van a közlekedés, úgy hogy temetések s más alkalommal a kegyeletes közönség csak nagy ügyvel-bajjal juthat a temetőbe. Tekintettel erre a körülményre a róm. kath. plébánia hivatal megkeresést intézett a rendőrséghez, hogy hatásköréből kifolyólag tegyen lépéseket, miként a temetőbe vezető ut közlekedési akadályai elháríthatóak.

— **A főiskolai magyar irodalmi önképző társulat** havonta tartani szokott nyilvános közgyűléseit február hóval ismét megkezdte. E gyűlések tárgyai, mint eddig, ezután is szavalatok, felolvasások lesznek. Midőn a társulatunk iránt érdeklődő városi közönségnek — legközelebb február hó 26-án délután 3 órakor az akadémiái 6-ik számú teremben tartandó gyűlésünk műsorát tudomására hozni szerencsém van, egyúttal azon óhajomnak adok kifejezést, hogy vajha — az együletünk virágzására befolyással lévő — érdeklődése a városi közönségnek legközelebb is nyilvánulna. A február 26-iki ülés műsora a következő: Komoly szavaltat: P á l i Lajos 3 th.-tól. Felolvasás: M a k k a i Jenő 2 jh.-tól. Komoly szavaltat: L e n c z Géza 3 th.-tól. Felolvasás: S z ű c s Béla 4 th.-tól. Vig szavaltat: K e c s k e m é t h y Gyula 3 jh.-tól. Debreczen, 1893. február 23. P ó t o r Elemér főjegyző.

— **Szent-László-szobor Nagyváradon.** Schlauch Lőrincz nagyváradai püspök, mint nagyváradai levelezőnk írja, Szent-Lászlónak diszes szobrot készített T ó t h István szobrászszal, Strobl egy jeles tanítványával. A szobor mellékalkalajait már öntik és a falak is közel van a befejezéshez. A leleplezés nagy egyházi ünnepek között lesz a nyáron, Szent-László napján.

— **A mi minisztériumunk.** Nagy emberek, ha megbuknak, ha népszerűségüket, hatalmukat elvesztik, a nagyságukban előttük mindig gyűlöletes sajtóhoz folyamodnak, ott keresnek és találnak vigasztalást. B i s m a r k megbukott s menedéke volt a sajtó. B a n d i bácsi, a városi hajdu, nyugalomba tették és mert ő ezt idő előttinek találta — szintén a sajtóhoz folyamodott. Irt egy cikket, az a „fület-farkát“ elfelejtette hozzá írni s mindjárt ott kezdte, ahol más emberek végezni szokták. Az öreg, nyugalom-jutalommal ellátott hajdu, évek során át szerzett közigazgatási ismereteit a méltatlan tanács nem akarta akceptálni s most ez ismeretgazdasággal a nyilvánosság terére lép. Polgármester és tanácsnok nagyon megunt köznapias kifejezés már. B a n d i bácsi szerint sokkal czélszerűbb volna fiók, vagyis városi minisztériumokat létesíteni. A polgármester lenne az elnök s a jól megdermekelt nádszék helyett bársonyszéket kapna. Semmi oka sem lenne a város közönségének panasza, hogy oly ritkán van alkalma látni egy miniszterelnököt, a kit annyit szekiroznak az emberek. S z a b ó József főszámvevő pénzügyminiszter, K ö r n e r Adolf kereskedelemügyi miniszter, V é r t e s s y István főjegyző belügyminiszter, B é s z l e r Lajos földmívelésügyi miniszterek lennének. Mint új miniszteri állások rendszerezésének a fogalmazó miniszter: Z ö l d Mihály, végrehajtó miniszter: C s u r k a István, téglá miniszter: K i r á l y Gyula. B a n d i bácsi

államtitkárra: V e c s e y Imre polgármesteri titkárt, osztálytanácsossá pedig: S z a b ó Kálmánt nevezi ki. Kár — mondja B a n d i bácsi, — hogy az okos szót nem hallgatják meg az urak, pedig lesz még idő arra is, hogy B a n d i szava megvalósul.

— **Elvi ellentétek.** A pálinkadepóba bement ma délután Kopasz Imre polgártárs s inni kezdett. Azután bement Vincze György és szintén inni kezdett. Kopasz azt mondta, jó a pálinka, Vincze azt mondta, nem jó. Kopasz újra mondta, hogy jó. Vincze elvi álláspontját védelmezendő, kénytelen volt úgy útni fejbe Kopaszt, hogy ez véresen bukott le a földre. — A heves férfit letartóztatta a rendőrség.

— **Kaszinó-estély.** A b. ujfalvai kaszinó, holnap, f. hó 25-én az „Oroszlán“ vendéglő nagytermében társas estélyt tart, melyen csakis a kaszinó tagjai s ezek családjai vehetnek részt. Az estély iránt nagy az érdeklődés, annyival is inkább, mivel az hangversennyel, felolvasás- és szavallással lesz egybekötve. A közreműködésre eddig az elnökség H o r v á t h Mornét (zongorajáték), H a b ó k a y József ügyvédet, R e i n e r Albert ügyvédjelöltet és J e z e r n i c z k y Dénes szolgabírónt nyerte meg. — Az egylet választmánya ezenfelül elhatározta, hogy ily társas összejöveteleket eszentul gyakrabban tart.

— **Eljegyzés.** I v á n o v i t s Antal fodrász üzlet tulajdonos eljegyezte M a r t i n y i Lajos színházi fodász szép és kedves mostoha leányát D i a n i s k a Irmát. Az eljegyzéshez rokonok, barátok és ismerősök őszinte jókívánsága fűződik.

— **Átalakított diszterem.** Debreczen városában eddig alig akadt s ma is csak egy olyan vállalkozó szellem van, mint S z i k s z a y Gyula. A város és magánosok méltatlan törekvése csak vajadás az ő vállalkozási ereje, izlése, modern kivitele mellett. A csizmadiák összeütöttek egy izléstelen állást, amelyen keresztül a léghuzam, a hideg csaknem tönkre teszi az embert s elnevezték diszteremnek. Vajjon akkor az a fényben uszó s ujonnan átalakított terem, melylyel ma a Margit fürdő diszeleg, milyen jelzőt követelhet meg. Egy bizonyos, hogy izléses kiállítás és berendezése ma páratlanul áll a városon. Az egész terem tükör falat kapott, drága függönyei felett dusan aranyozott cziradák, mellette pedig az izléssel csoportosított czimerek és pompás kivitelű aranyozott figurák foglalnak helyett. A kis szinpad eleje aranyozott oszlopok között ékelt magyar koronával diszeleg, melyet dus csoportban zárnak körül a nemzeti színű lobogók. Drága kínai emelvény készült bálók alkalmára a bálanya részére s kényelemmel rendeztek be öltöző és pipere szobákat is. A Margit fürdő ujonnan átalakított diszterme, ma csakugyan páratlanul áll nemcsak nálunk, de az egész vidéken is.

— **A h. nánási ev. ref. gymnasiumi tanárkara** a nánási dalárda közreműködésével, a gymnasium javára 1893. évi márczius hó 4-én a városháza nagytermében táncszal összekötött felolvasó-estélyt rendez. Helyárak: Felolvasó és tánczestélyre: személy-jegy 1 frt 50 kr, család-jegy 2 frt 50 kr. Felolvasó estélyre: ülőhely 50 kr, állóhely 20 kr. Kezdeté fél 8 órakor. — Ételekről és italokról a vendéglős gondoskodik. Felülfizetések köszönettel fogadhatnak. A felolvasó estély műsora: 1. Hajósdal, éneklő a helyi dalárda. 2. Szavaiat. Miklóssy Sándortól. 3. Felolvasás, Dr. Biatsy Józseftől. 4. Népdal, éneklő a helyi dalárda. 5. Költemények, írta és felolvasta Máthé Géza. 6. Bortal, éneklő a helyi dalárda.

— **A múlt év rabjai.** A rendőrség már összeállította a statisztikai kimutatást a polgármesteri jelentés számára. E szerint az elmúlt évben összesen 1408 egyént tartottak le, a kik közül 151 átadatott a kir. ügyészségnek, a többi a rendőrség büntette meg. A 151 közül 140 lopott, 4 véres verekedést folytatott, 5 gyilkolt, 2 sikkasztott. A rendőrség által megbüntetettek száma 1317.

— **Népcsődület a Kadas-utcán.** Tegnap este nagy népcsődület idézett elő a Kadas-utcán R i z s á n János hetes garadátkodása, a ki késsel támadt az embereknek, sőt K l e i n Dávid ottani lakost a földhöz gyűrte és csak segédeinek sikerült a dühöngő alól kiszabadítani. R i z á n János mint hetes szolgált K a t z J a k a b nál, ahonnan könyve hátrahagyásával szökött meg. Később megmondolta a dolgot s vissz-

szament. Gazdája ezt megtagadta tőle mert a még köteles szolgálati időt nem töltötte ki. — Ruzsán János hát ki leste az alkalmat, hogy mikor nincs otthon a volt gazdája s így tegnap délután jólbespriczerezett állapotban ment a gazdája házához. Véletlenül ezt meglátta a volt gazdasszonya s mert a fenyegető hetes elől menekülni akart, becsukta előtte a ház kapuját. Rizsán János erre örülten kezdett dühöngeni, átkozódott s verte a kaput, mikor egyszerre megpillantja a gazdája tiz éves leányát s azt vette üldözőbe, hogy bosszuját azon töltse ki. A kis leány idejekorán megmenekült, de a dühöngő a ki azt hitte, hogy a leány kiadását, Ott támadt Klein Dávid ellen, a hol elfogták s honnan a rendőrséghez kísérték Rizsán Jánost és büntetésének eltöltése után kitiltják a városból.

— **Hangverseny a Koronában.** A cs. és kir. 39. gyalogezred zenekara által Czapek Péter karnagy vezetése alatt folyó évi Február hó 24. a Korona disztermében tartandó hangverseny műsora: 1. Induló. 2. Nyitány a „Sziklamalom” operához (uj) Reissiger. 3. „Császár-kerengő” Strauss. 4. Szerencse olyan, mint egy Napsugár (uj) A. Kregcsy. 5. Ábránd „Aida” operából Verdi. 6. Erdő susogás, hangfestmény Czibulka. 7. Induló-négyes (uj) Czapek. 8. Egyiptomi táncz „Djamileh” operából (uj) G. Bizet. 9. Egyveleg „Jonathán” operettből Millöcker.

— **Egy pulyka és még valami.** Csukonyi Mihálynéra az a vád, hogy elkezdett egy pulykát s eladta. Ő tagadja. Rá van ugyan bizonyítva, hogy eladott egy pulykát, de azt — mint rendszeren — egy ismeretlenlét vette. Természetesen az ismeretlen nem lehet előállítani tanúnak. A másik baj pedig az volna, hogy midőn kérdőre vont a rendőrbiztos, néhány forintot kínált neki, ha elhallgatja az esetet. Ügyét áttették a fenyegető bírósághoz.

— **Adó.** Rongyos embert állítanak a kapitány elé.

— Kend csavargó?

— Nem én, — felel a férfit — mert én adófizető vagyok.

— Hát mi után fizet adót? Van kendnek valamije?

— Nincs nekem.

— Hát miért fizet akkor adót?

— Azért könyörgöm, mert élek.

Színház.

* **A Suhancznak** elévülhetlen kintorna-dalmai már másodszor hangzottak az idén színpadunkon. A szezon V. Margó Czélia, akkori adhoc primadonnánk kedvéért, ezzel a minden zenei belérték nélkül való operettel nyitották meg; valószínűnek tartjuk tehát, hogy a reciprocitás és egy másik primadonna: Örley Flóra kedvéért azért tették műsorra, hogy vele bezárják azt a szerencsétlen szezon, melyben a komoly művészetnek csak nagy ritkán áldoztak egy eset. Am, ha így van, szívesen konstatáljuk, hogy az üres nézőtér méltó képe volt a szezonnak. Megfoghatatlan előttünk, hogyan lehet komolyan arra gondolni is, hogy ezzel az agyonkoptatott, gyöngye operettel a közönség pártfogását, jó érzékét a legnagyobb próbára kitegyék. Ilyen experimentálásra a debreczeni közönség nem alkalmas és még az is, kit a kényszerűség elvitt a színházba, a csömör világos jeleivel, fanyar mosollyal kíséri Józsi suhanczkodását, Bizot mókáit és a többit; — de ezt, a mint a szomorú példa bizonyítja, mindig az igazgató budget-je éri meg.

Mint szezon-záró előadást tehát, örömmel üdvözlöljük annak a reménynek az ápolásával, hogy ezt a zárókövet már most bizonyosan nem fogják elmozdítani a helyéről.

Magáról az előadásról annyit jelezhetünk, hogy a czimszerepben Örley Flóra egyéni kellemes sajátságait teljességükben kimutathatta; a kis közönség többször megtapsolta a virgoncz suhanczot. Rónaszéki (Bizot), Locsarekné (Meunierné), Egri Stefánia (Eliz), Solyom (Emil), Púspöki (Durand), Hunyadi (Morin) stb. egészítették ki az ensembelt.

* **A Szultán** főpróbáját ma délután négy órákor tartják meg, teljes diszlekkel, jelmezekkel.

* **Uj darabok.** A mint színházi körökből értesülünk, több új darabot tanulnak a színháznál. Előkészületre kitűzettek: „A pezsgő”, Murai Károly vigjátéka, A leányasszony, A bonyi Lajosnak a népszínházban sikerrel adott új népszínműve. A régiak közül előkészületre kitűzettek: Három párczi-pó bohózat; Lear király, tragédia.

Törvénykezés.

— **Gondatlanságból okozott emberölés** vétsége által voltak vádolva Österreicher Manó és Török Barna fiatal diákok abból a szerencsétlenségéből kifolyólag, mely a múlt év november 29-én történt. Ekkor ugyanis négy fiatal deák: Gerébi Sándor, Török Barna, Österreicher Manó és Dudinszky Kornél a vasárnapi isteni tisztelet után kimentek a Török Barnaéknak a Cserén levő tanyájára madarászni és e végből egy pisztolyt és két flobert puskát vittek magukkal. Mikor már kijátszották és kimulatták magukat, s haza indulni készültek, a fegyvereiket kilövéldözték és bementek a szobába, hol azzal mulatták magukat. — hogy a pisztolyra kapszlit tettek és azt sütögtették annak csövét a tenyerükhöz nyomva, hogy milyen szelet hajt.

Mikor ezzel is beteltek, Österreicher leült újságot olvasni és abba annyira elmerült, hogy nem vehette észre azt, hogy Török Barna az egyik pisztolyt, a melyvel az imént egy másra kapszlit sütögtettek, most éles golyóval „postával” töltötte meg. A mint letette az újságot, mintegy az előbbi „kapszlisz” folytatásaképp, felvette a fegyvert és közvetben közelből Gerébi Sándorra sütötte, ki a lövés következtében azonnal meghalt. Ekkor a fiuk a holttestet bezárva, bejöttek Debreczenbe és az igazgatónak tették jelentést. Villámként terjedt el és városzerte megdöbbenést keltett a hír, mely szerint Debreczen egyik legelőkelőbb kereskedőjének Gerébi Fülöpnek 14 éves fiát iskola társai, — agyonlőtték.

A kir. ügyészség gondatlanságból okozott emberölés miatt vádat emelt Österreicher Manó és Török Barna ellen s ez ügyben ma délelőtt tartották meg a végtárgyalást Igártó Sándor elnöke alatt.

A vádhatóságot Dicsőfy József képviselte, míg a vádlottakat Br. Bakonyi Samu védte.

A tanúk kihallgatása és a bizonyítási eljárás befejezése után a kir. ügyész vádlottakat a btkv. 290. § ába ütköző gondatlanságból okozott emberölés vétségében bűnösnek kimondani és a btkv. 85 § 4 bekezdése szerint büntetni kérte.

Dr. Bakonyi Samu hosszabb beszédben szépen védelmezte a fiatal vádlottakat s a kuriának egy analog esetben hozott teljesen felmentő elvi jelentőségű határozatának felolvasása után, a vádlottak felmentését kérte.

A kir. törvényszék a védelemnek helyt adván Österreicher Manót és Török Barnabást az ellenök emelt vád terhe és következményei alól felmentette.

Közgazdaság.

— **Debreczeni piac.** A febr. 21-diki heti vásárban gabonanevek közül piacra került búza 508 mm. 7.50—7.40—7.20 frt. kétszeres 90.80 mm. 6.50—6.40—6.35 forint rozs 80.60 mm. 5.50—5.40—5.30 frt. árpa 56.60 mm. 5.20—5.15—5.10 frt. zab 58.10 mm. 5.30—5.20—5.10 frt. tengeri 99.90 mm. 5.20 frt. 5.10 5.00 köles 5.50 frt. köleskása 11.50 frt. burgonya 2.40 frt. — **Lófelhajtott** 790 darab. elkelt 420 drb.

Sertés felhajtott 3650 db, elkelt 2450 db. Soványsertés páronként 6—12 hónapos 15—25 frt. 12—18 hónapos 25—35 frt. 18—24 hónapos 35—45 frt. öreg sovány 45—65 frt. Kövérsertés kilója 42—48 kr. 100 kiló ó szalonna 43—48 frt. háj 48—52 frt. üzletirányzat élénk. Husárak: marhahus kilója 50, 52, 56, 60 (kóser) 64 kr. Bornyu hus 60 kr. sertéshus 44—60 kr.

Napszámárak: férfi saját kenyeren 65 kr. ellátással 50 kr. nő saját kenyeren 50 kr. ellátással 32 kr. gyermek saját kenyeren 30 kr. ellátással 20 kr.

Négy köbméter tölgy tűzifa 12 frt, nyárfa 7 frtj. — Négy köbméter fa felvágatása 2 frt 20 kr. beszállítása 1 frt 10 kr.

— **Budapesti gabonapiacz.** február hó 24. (Távirat). Az üzletben még mindig nem akar semmi irányban fordulat beállani. — A helybeli üzlet javulásának ismét útjában áll az árvízveszély, melynélfogva malmaink és gyáraink nem hajlandók beszerzéseket eszközölni. — Buza mérsékelt, de sürgősebben kínálattott. A vételkörü korlátolt, az irány csendes. Változatlan árnál 14,000 métermázsza forgalom volt. Uj tengeri szilárd, elkelt vasuti áru 4 frt 60 kron, április hóra hajó áru 4 forint 65 krajczaron. — Zab szilárd, elkelt Vinkövcén 5 forint 5 kron. — A tőzsdén búzát ma mérsékelt, de sürgősen kínáltak, a kereslet korlátolt volt. Elkelt csendes irányzat mellett 143,000 q változatlan áron. Egyéb gabonaművekben csekély üzlet; rozs, tengeri és zab megtartotta árát, árpa szilárdabb. A gabonahatáridők közül takarmánycikknek emelkedők és zabban, tengeriben élénk forgalom volt emelkedő áron. A többi cikkekben az irány csendes.

— **Sertésvásár.** Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése: febr. hó 23-án. Hízott sertésárak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgon felüli sulyban) 51.—52.—krig. Öreg közép (páronként 300—400 klg. sulyban) 51.—52 krig. Fiatal nehéz páronként 320 klgon felüli sulyban 56—57 — krig. Fiatal köz. (páronként 251 320 klg. sulyban) 54—55 krig. Fiatal könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) 51—52 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 51.—52. krig. Közép — (páronként 220—280 klg. sulyban) 51—52—krig. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban.) 50.—51.—krig.— III. Romániai: Nehéz (páronként 260 klgon felüli sulyban) 52.—krig. — Közép (páronként 220—260 klg. sulyban) 51¹/₂—54. krig. Könnyű (klgr.-kint 220 klg terjedő sulyban) 50.—51. krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgon felüli sulyban) 52¹/₂—52¹/₂. krig. Közép (páronként 220—260. klg. sulyban) 50.¹/₂—51. krig. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) 50—51 krig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokványserű levonások mellett egy kilogram sulyra krajczároknak értendők. Szokványserűleg a hízott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 klg. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4% százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertés létszám. 1893. év febr. hó 21-én volt készlet 99,472 drb. 1893. febr. hó 22-én felhajtott 972 drb. — 1893. febr. hó 22-én elszállított 513 drb. — 1893. febr. hó 23-án maradt készletben 99934 drb. —

A hízott sertés üzletirányzata: Korai áru keresett.

REGÉNYCSARNOK.

Hazugságok.

— Regény. —

Irta: Bourget Paul.

63.

Ezen szavakkal kituszkolá a fiatal embert; hangos, kiméletlen, gunyos nevetése még sokáig hangzott.

E nevetés tettetés, kielégített bosszu, guyy és a megsértett kedves gyűlöletéből volt össze-téve.

Egy gyanu története.

„A gonosz asszony! . . . Oh! a gonosz asszony! — ismételte egyre René, mialatt a színház lépcsőin lesietett.
Reszketett, lábai felmondták a szolgálatot, annyira hatottak rá Colette szavai. Nem tudta felfogni, hogy egy negyedóraig Klaude helyét foglalta el.
A férfi hűsége a férfival szemben leginkább szokta sérteni a nőt.
De Klaude ezt nem tudván, gondolatait sem tudta összeszedni.
Következtetjes tudósítások, melyek váratlanul érnek mint egy fejünket ért sulyos ütés, zavarnak meg bennünket. Pillanatokra merev kábultság, a fájdalom összetörölődése áll be.
René csak a „Palais Royal“ téren tért eszméletre.
Az első gerjedelem Klaude iránti gyűlöletes haragban nyert kifejezést.
„A méltatlan barát — mondá magában. Hogy tudta titkomat ily személynek elárulni? És különben mily titkot? Mily támaszpontjai is lehettek?
Semmilyenek, mint égő arcom és elfogultságom, ha neve említettet. . . Ez elégséges volt egy nőt, kit alig ismert, egy elvetemedett nő előtt megszégyeníteni. . .
Emlékezetében szóról-szóra visszatükröződött azon beszélgetés, melyet annak idején Larcherrel folytatott, midőn ez csirázó szenvedélyt nyilván felismerte.
Képzeltében ott látta magát ismét a „Rue Varenne“-ben, látta a gunyos mosolyt, mely Klaude cynikus ajkán játszadozott, midőn tőle kérde:
„Ugy, ugy, ön tehát nem szerelmes?!“
A rövid ideig tartó habozásra is gondolt, midőn ő, René, e kérdést intézte hozzá:
„Hát tud valamit e nő fölött? . . .
Eszébe jutott továbbá Zsuzsánna, ki már harmadszori találkozásuk alkalmával e megjegyzést tette:
„Tudom, hogy Larcher barátja nem rokonszenvezik velem!“
Ez nem adott-e ezen gyanujának Zsuzsánna ma is kifejezést?
Igen, tökéletes igaza volt, hogy ezen emberre gyanakodott.
Nem a kétyel istennője tisztasága iránt volt az, mely elviselhetlenné tette e gondolatot a költő előtt!
Nem! Csak azt érezte, hogy Colette azon állítása, — hogy e hazugságokról Klaude által értesült, — igaz volt.
Miután utóbbi oly iszonyu dolgokat terjesztett, ugy ezeket másoktól kellett hallania.
„A világ rossz“ — sohajta fel hangosan René.
És Klaude . . . Hogy épen ez iránt érzett oly őszinte vonzalmat, és hogy épen ez, legkedvesebb barátja, lett Zsuzsánna árulója!
Mily ellentét a bájos angyalhoz, ki midőn erről értesült, mást nem szolt, mint:
Én megbocsátottam neki . . .
És Zsuzsánna, valahányszor Klauderől szó volt, divsérte tehetségét, sajnálkozott hibái fölött!
Hirtelen eszébe jutott madonnájának azon kifejezése: Még sem ok, „más“ nőknél azért bosszút állani, hogy nekik udvaroljanak.
Nekem majdnem okom volt haragni, — midőn egy napon véletlenül az étkezésnél mellette ültem . . .
„Itt van az ok“ mondá mérgesen a fiatal ember „udvarol neki, ő visszautasította, és most gyalázza őt . . .
„Hisz ez utálatos . . .“ René e kegyetlen elmékedesekbe merült; keserűség és megvetés ellenkeztek e nemes természettel annyira, hogy ezen gerjedelmek most is határtalan gyengédség és szeretetté olvadtak azon nő iránt, kit őszintén megcsudált, kit rajongón szeretett és kit az álnok Klaudz, bosszuvágyó Colette ugy bántalmazott.
Mivel volt „ő“ e pillanatban elfoglalva? A színház páholyában ült bizonyára, buskomorsággal eltelve, minek oka kölcsönös szerelmők volt.
De alig ébredt fel emlékében Zsuzsánna képe, máris visszautasíthatlan, ősztönszerű vágy lepté meg őt valóságban láthatni.
Egy elérté rohogó kocsi megállítván, megnevezte a színházat, melyet felkeresni óhajtott.

Már oly gyakran, ha tudta, hová ment Zsuzsánna azon kísértést érzé, hogy azon helyre siessen ő is! De ellent állt ezen kísértésnek, mert meggondolta, hogy távollétében valamit tesz, a mit jelenlétében „nem tenni“ megígért.
Mialatt a kocsi a színház felé rohogott, mindazon okokra visszaemlékezett, melyekkel egykor számolt.
(Folyt. köv.)

— A magyar kir. meteorologiai intézet időjelzése február 24-én:
(Távirati tudósítás Erk. 4 óra p.)
ä = változó felhőzet, p = fagypont körüli hőmérséklet, h = helyenként csapadék nélkül.

Legujabb.

**— A „Debr. Hirlap“ ered. táviratai. —
Uj rendszer a budgetvitánál.**

Budapest, febr. 24. Az állami költségvetés képviselőházi tárgyalásának új rendszerét szándékozik a kormány, mint értesülünk, már a jövő évtől kezdve javaslatba hozni. Ez a rendszer abból fog állani, hogy a ház ne várja be, míg a pénzügyi bizottság az egész állami költségvetési előirányzatot megvitatja és megállapítja, a mi négy-öt heti időt is igénybe szokott venni; hanem mihelyt elkészül a bizottság valamely tärca budgetjével, nyomban terjeszse azt a ház elé, a mely késedelem nélkül tanácskozás alá venné az illető tärca-költségvetést s az általános budgetvitát egyesítené aztán az összes részletek tárgyalása után az u.-n. appropriacionális vitával. Ettől a rendszertől a kormány nemcsak a budgetvitának jelentékeny megrövidítését reméli, — hanem azt is, hogy a mostani szerteágazó tanácskozásoknál alaposabbak lesznek jövőre a költségvetés egyes részeire koncentráló viták. — Ez az az újítás azonban a dolog természeténél fogva többségi határozattal nem, csakis az összes pártoknak egyetértésével léptethető életbe. A kormány tehát, mielőtt e tárgyan a kezdést megtenné, érintkezni fog az ellenzéki pártok vezéreivel s csakis azoknak valószínű hozzájárulása esetében hozza megfelelő javaslatát a ház elé.

Teleszky lemondása.

Budapest, febr. 24. A M. Értesítő jelenti: Képviselői körökben hire jár, hogy Teleszky István, igazságügyminiszteri államtitkár, legközelebb le fog mondani.

Áradás.

Budapest, febr. 24. A Dunának tegnap esti csekély apadása hamar megszűnt, hogy helyébe hatalmas áradás lépjen. Ma vonult el a váczi,

nagymarosi, esztergomi jégtömeg s elvonulásának ideje alatt a víz magassága 580 és 642 centiméter közt ingadozott.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

II. Idény bérlet 13-ik szünet. VII. Kis bérlet 13-ik szünet.
Páratlan. Páratlan.
Szombaton 1893. február hó 25-én.
Itt elszór.
A szultán.

Eredeti operette 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzette: Verő György. Karnagy: Delin. Reuzedő: Rónasréki.

S Z E M É L Y E K ;

Szelim szultán	—	—	—	R. Réti L.
Bimbasi	—	—	—	Püspöki.
Bülbül	—	—	—	Rónasréki.
Kaftán	—	—	—	Németi.
Ali, fő eunuch	—	—	—	Balassa.
De Forain	—	—	—	Solyom.
Roxelane, az unokahuga	—	—	—	Órley Flóra
Délia, görög leány	—	—	—	Egri Stefan
Adelguda, thuringiai leány	—	—	—	Locsarekné
Egy basa	—	—	—	Nagy.
Fatimne, rabnő	—	—	—	Mérei Ida.
Müezzim	—	—	—	Rajcsányi.

Basák. Bégék Testőrkatonaik. Minden nemzetbeli leányok. Rabnők. Bajaderek. Eunuchok. Apródok. Színhely: A szultán palotája.

Holnapután Vasárnap, 1893. február hó 26-án bérlet-szünetben.
Ugyanez.

Időgenek névsora.

Bika szálloda.

Nadányi Miklós és neje B.-Ujfalu. — Halm J. kő, Bpest. — Sevicz kő, Bécs. — Stern Béla kő, Bpest. — Scheer Rudolf kő, Bécs. — Rudas Miksa kő, Bpest. — Steden Ferencz kő, Bpest. — Klein Mór kő, Bpest. — Szcenci J. ügyvéd Bpest, Friedjung kő, Prága. — Dobos J. kő, Bpest. —

Angolkirálynő szálloda.

Makay Emil főbírtos Nyiregyháza. — Ramsberg H. kő, Bécs. — August Klein kő, Bécs. — Domokos János törvénybíró Hadas. — Balagyházi Gyula adópénztárnok. Hadas. —

Frohner szálloda.

Goldstein utazó Bpest. — Kohut A. utazó Bpest. — Szandhausz utazó Bécs. — Schik Zsigmond utazó Brünn. — Dr. Szirmay É.-Semlyén. — Kepes László Bpest. — Majbaum ut. Bpest. — Fohn Jenő H.-Pályi. — Kohn utazó Tarnér. — Friedman ut. Bpest. — Fischer József Czegléd. — Stark Samu Munkács. — Weiszhausz Encsencs. — Rozenfeld N.-Bánya. —

Mindennemű kézimunkába vágó rajzok elfogadtatnak és pontosan eszközöltetnek.

**ELSŐ DEBRECZENI
HIMZŐMINTA ELŐNYOMDA,
rajzmütermem és kézimunka
— gyári raktár. —**

Szíves tudomására juttatjuk a n. érdemű hölgyközönségnek, hogy a roppant nagy érdeklődés fiatal vállalatunk iránt oly mérvet öltött, hogy szükségesnek tartottuk

**himzőminta előnyomda és rajzmütermünket
tetemesen megnagyobbítani,**

nem kímélve sem költséget sem fáradságot, azon kellemes helyzetbe jutottunk, hogy a küszöbön levő kézimunka idényre már is a legmodernebb és legszebb mintákkal szolgálhatunk, a melyek szíves megtekintésére a nagybecsült hölgyközönség becses figyelmét felhívjuk.

Kiváló tisztelettel

STEINER és WITTMANN.

Nagy raktárt tartok előrajzolt, megkezdett és készen himzett kézimunkákból.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

Debreczenben, Főpiacz, Sz. Nagy Károly-ház. — Ajánlja magát mindentelje

KUTASI IMRE

Gyors és pontos elkészítésére.

Elvállal: tankönyveket, hírlapokat, folyóiratokat és rovatozott íveket,
ÉT-, BOR- és ÁRLAPOKAT; DISZMŰVEKET
 arany, ezüst és színyomatban;

árzas egy belkölési. és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek;

A papír gyári árban számíttatik.

HIRDETESEKET a kiadásomban naporkint megjelenő „DEBRECZENI HIRLAP”-ban legolcsóbban
 számitva közléseknek.

KUTASI IMRE
 könyv- és könyvnyomda tulajdonos.

KUTASI IMRE

DISZOKLEVELEK 1871

KUTASI IMRE

DISZOKLEVELEK 1871

a legjutányosabb árakon felvállaltatnak.